

l'amic

per j. casas

Miquel Oliva fou l'amic que la Providència ens dona contades vegades. Es per aquest sentiment que em resulta insubstituïble i el per què crec que amb ell quelcom meu ha mort.

Sempre vaig trobar-li quelcom que el feia diferent als demés. L'imatge més llunyana, ja de 25 anys, el posa al seu ambient predilecte, a l'estudi que tenia al Museu de Sant Pere de Galligans.

Aleshores jo era molt petit i el recordo davant una taula plena de troços de ceràmica que ell intentava de refer. Segurament vaig quedar impressionat per aquella colecció de peces diferents i de veure'l disposar-les cada una al seu lloc amb tanta dedicació. Això i aquell entorn tranquil i seré em quedaren gravats. El segon record més recent, és ja de l'any 1966. De Barcelona i per encàrrec de la Càtedra Gaudí de l'Escola d'Arquitectura vaig venir a trobar-lo per assumptes relacionats amb la restauració de les muralles d'Hostalric. A aquesta nova trobada, també a Sant Pere de Galligans i després de tants anys fou quan vaig intuir l'alcanç dels seus coneixements i la visió transparent que tenia del nostre país. En acabar els meus estudis i tornar a Girona vàrem entrar en contacte ja de manera continuada coneixent-lo més a fons i així la nostra amistat es va tornar en autèntica estimació i afecte.

La subtilitat de judici, la comprensió, la bondat sobretot, l'agut sentit crític, també la seva fina ironia i la seva gran capacitat de treball varen significar tant per a mí que la meua col·laboració es va convertir en una entrega total. Amb ell vaig fer amics i coneixences. He vist ara que els seus amics eren molts i bons; tots m'han ajudat i animat a continuar la tasca que per la seva personalitat i mestratge es ja vital en mí.

Colaborant amb aquest homenatge que se li dedica vull explicar ara un aspecte quasi privat de la seva vida i que crec que té molta relació amb el concepte que Miquel Oliva tenia d'ell mateix. Darrerament es va posar malalt

amb uns símptomes que haguéssin espantat qualsevol. Passat un temps prudential i consultat el seu amic i metge Dr. Bohigues vaig anar a veure'l trobant-lo incorporat i sopant a la taula amb la seva família. En veritat, va ésser una visita inoportuna per l'avançat de l'hora però vaig veure que perdonaven la meua indiscreció. Pensava trobar una persona capficada amb ell mateix pel que li havia passat, però realment la seva enfermetat no hi era. Crec que la teníem tots nosaltres menys ell que patia solament pensant amb les coses mig fetes que havia hagut de deixar pocs dies abans. Volent evitar jo el motiu o millor dit la causa de la meua visita, la va treure ell a la conversa parlant de la capacitat narrativa i de dissecció de fets i de persones que tenia Josep Pla i com gràcies a aquestes s'havia donat compte del que li pasava perquè havia trobat tots els símptomes escrits exactament en un llibre seu. De sobte referint-se al més petit dels seus fills, el bonic Miquel Angel, com si les circumstàncies i el temps no valguéssin, va sentenciar que seria el seu successor. Tres dies després, com si res hagués passat, sortíem de viatge d'estudis un viatge que s'ha convertit ara en un record inoblidable. Al tornar i al mateix matí que havíem de trobar-nos a Ullastret sense haver pogut encara canviar impressions del nostre viatge vaig rebre la tràgica notícia de la seva mort.

La seva capacitat de reacció i superació forjada a còpia de molts entrebancs es fonementava en la plena convicció de l'importància del que feia i que el convertia en materialment invulnerable. Es clar que tot ho assentava en una escrupulosa honradesa que en conjunt li permetia dir que era un home plenament feliç doncs a la vida havia lograt el més difícil, fer tot allò que més li agradava i que era la seva vocació.

Era la negació de tot el que suposa pedanteria i adulació. Mai no li vaig sentir dir res per a destacar la seva persona. Puc assegurar ademés que els títols i càrrecs públics que li donaren per raó del seu treball encara no els conec. De manera sistemàtica, a plena feina, es transformava amb el primer col·laborador dels que suposava havien d'ajudar-lo.

La seva obra és extensa i exhaustiva i podem disfrutar d'alguns dels seus estudis publicats però hem de doldre que el que ens queda és una ínfima part del seu coneixement. Ningú podia pensar i ell menys que aquella vitalitat inexhaurible pogués esgotar-se de sobte. Insisteixo ara en el que dic sempre que el recordo. La necessitat de recopilar coordinada i coherentment les seves notes per aprofitar i no perdre el seu esforç i donar bases a futurs treballs. L'autèntica tasca creadora de Miquel Oliva sens dubte la faria ara quan començava a estar una mica tranquil. Si la comparem amb el que va realitzar podrem donar-nos compte del que hem perdut.

L'any 70 vàrem començar a treballar en la restauració del Castell de Calonge preparant i fent el corresponent projecte. Poc després i aprofitant la nova carretera a Sant Pere de Rodas *emprenquèrem una actuació molt agraïda als voltants de l'ermita de Santa Elena on vàrem trobar gran part del poblat mijsieval i de les muralles. Posteriorment va ésser la Ciutadella de Roses i un forn romà a Sant Miquel de Fluvià. A Hostalet de Bas, lloc on tenia grans amics vàrem procedir a la canalització de part de la riera, recuperació urbana i il·luminació de diferents carrers.*

A Baget vàrem fer el projecte de recuperació total del monument poc després d'haver fet el mateix amb la torre del corn a Sant Feliu de Guixols. El Pont de Salas de Llierca, la Llotja d'Ullastret, el Castell de la Trinitat de Roses, Sant Quirze de Colera, el Passeig arqueològic de Pals, la Plaça Major de Banyoles, etc., són obres començades conjuntament i algunes d'elles ja acabades sense poder comptar amb el seu crític i valios consell.

Darrerament la nostra atenció es va concentrar en la normativa de protecció de paratges pintorescos de la Costa Brava redactada amb un gran equip molt compenetrat format pels companys Benet Cervera, Joaquim Masramón, i Joan M.ª de Ribot. El Museu de Girona i el de Roses fou l'últim que començàrem a estudiar junts; el viatge que empenquèrem tres dies abans de l'accident era precisament per a documentar-nos en vistes a aquestes realitzacions.

Ara permeteu-me la conclusió d'aquest record: Miquel Oliva amic que vas ensenyar-me el passat i futur d'aquesta terra que tant estimaves confio i espero pel que vaig aprendre de la teua personalitat, que la teua presència no s'allunyi mai del tot. Confio, també, si cap en la nostra retrobada.

**Amb en Miquel Oliva, parlàvem
sovint, d'arqueologia.**

Certament, el trobem a faltar.

**Que'n siguin aquestes paraules
un senzill i fidel homenatge.**

**La Comissió de Cultura, de
la Diputació Provincial
de Girona.**